

LA TRALLA

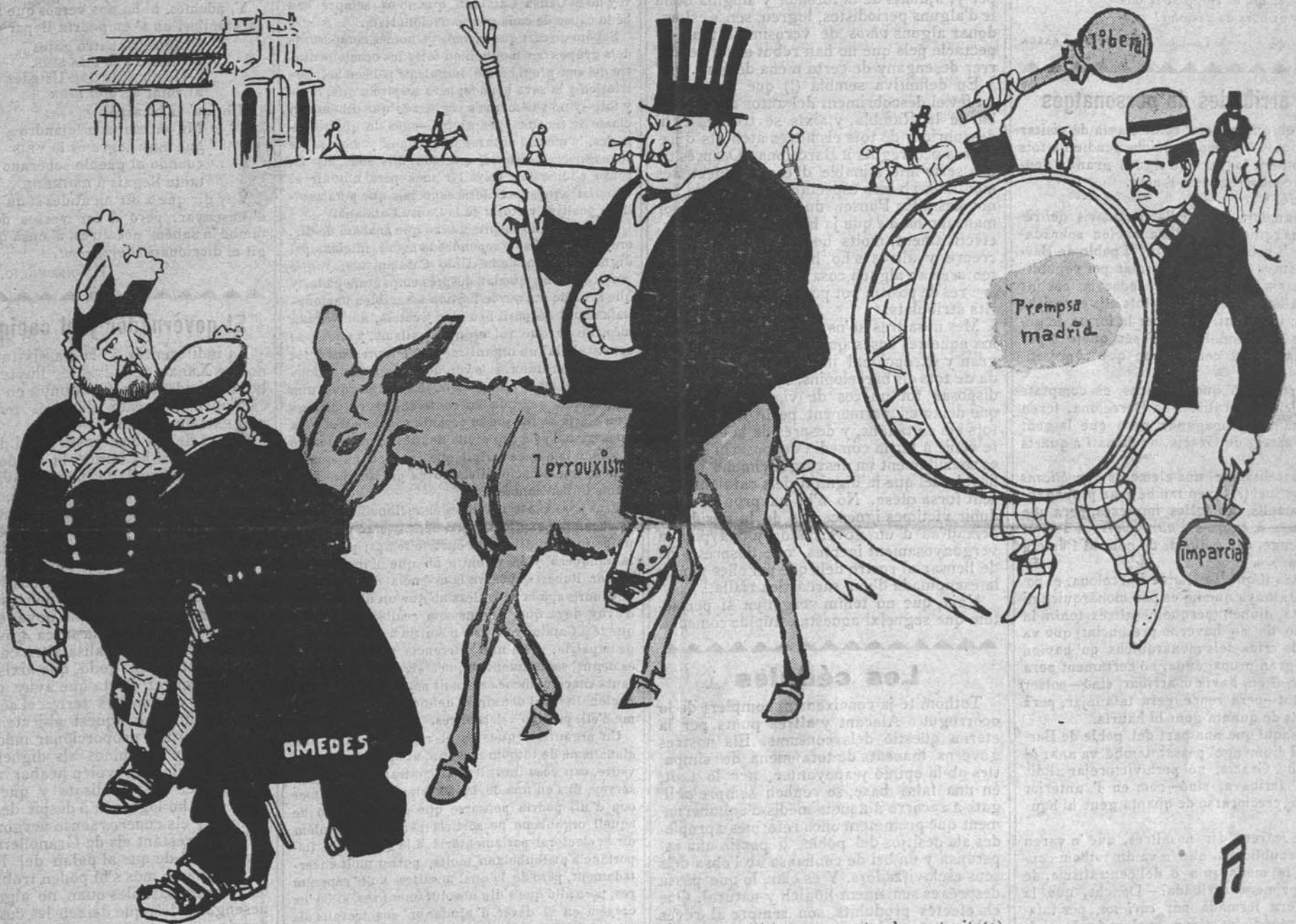
Surt el divendres

Canuda, 15, pral.

Essent nacionalista l'acció que en el nostre poble realisa la Unió, tenen el dret y'l dever de cooperarhi tots els catalans moguts per les aspiracions del Nacionalisme, qualsevolga que sia llur pensar y sentir en materies relligioses, polítiques y socials. (DECLARACIÓ DE LA VII ASSAMBLEA DE LA UNIÓN CATALANISTA).

Los TRES TOMS del lerrouxisme ó l'arribada d'en lerroux

Saynete representat ab éxit devant de 11150.000 persones!!! (sense comptar les autoritats)

L' amnistia y LA TRALLA

Acullimla joyosos l' amnistia per humanitat, pero per res més.

L' amnistia no es ben completa pera la gent de LA TRALLA. No tots els comptes queden saldats. Els nostres delictes són tan grossos que ni l' amnistia ha pogut encloure-els. Tornaran a la llar els estimats companys Llangort y Manau, pero no aixís l' amich Folch. Se veu que En Folch es dels dolents. L' amnistia 'l perdona solament com a *hijo espúreo*. Els ataqués a la integritat de la pàtria no son tan greus, pel govern, com les injurias a la autoritat, y En Folch va tenir la pega d' injuriar a n' aquella autoritat (?) que volia prohibir la Bandera Catalana.

Pesa donchs encare dessorre del nostre volgut company l' amnassa de la justícia ultratjada. El seu procés per injurias a la autoritat continua y lo bó es que 'l judici no será per jurats.

Per altra part declarat en rebeldia pels dos processos que pesaven sobre d' ell, la continuació del un devé obstacle pera que puga acullir-se a l' amnistia. Es un cas digne de que s' hi fassi atenció.

El fet de que 'l judici no seria per jurats fa preveure segura la condemna.

Sabém que 'l seu advocat defensor, nostre respectable y estimat amich En Santiago Gubern, junt ab els diputats Srs. Albó y Rahola, fan treballs encaminats a esclariar aquesta situació del nostre company.

Desd' aquestes planes saludém y felicitem de tot cor als que a conseqüència de l' amnistia poden tornar a ses cases. Als volguts companys Manau y Rectó, als exilats de "Progrés", Manen y Llamusi, als entusiastes companys de Sant Feliu de Guixols, als de Mora, y a totes les víctimes de la jurisdicció militar, dues de les quals eren a Paris.

A tots, les nostres enhorabones puig que tornen a la Pàtria anyorada, dolguentnos entretant de que pera la redacció de LA TRALLA el goig no pugui esser complet.

Nosaltres, els dolents de sempre, no podrém véurels reunits a tots els companys que esperém.

Segurs de que are ha d' esser encare més dolorós l' exil, puig que 'l nostre company n' es excepció, rebí ell de nostra part una coratjosa abraçada, mentres nosaltres trevallarem pera que sia ben aviat que pugui retornar a la Pàtria. — LA REDACCIÓ.

La arribada d'en lerroux

Disset banderes, un bombo, un fanal de paperets, els grups de la cinteta y aquell garrot expofés per rebre quan se presenta l' ardi, en vila, l' ullad, en serrano y en vinaixa y una colla de vius més, que juntat ab els curiosos no arribaven a cinchcents. En marxa, bibas y mueras y un landeau per si convé que l'emperador s' arrastri, y a la Caça falta gent. ¡Cable! ¡cable! desseguida diuhen els més impacients, y el Gambetta de quincalla estornuda, fa un gemech y dispara un discurs-bomba que tothom queda distret. «Correligionarios, pueblo, en democrátich expres he arribat a Barcelona a dirvos senzillament que he passat la temporada a complir un gran dever: he visitat a n'en maura,

he parlat ab en moret, y he anat a Fransa sis dies en un miting que s'ha fet sense que hi obris la boca perquè a Fransa no convé, tot aixó se relaciona ab treballs de molt secret, que are no puch explicarvos perquè es tart y no tinch temps: per de prompte tinch de dirvos que no faltaran diners, que tot va com una seda, que he posat un pam de greix y si no 'm falten les forses, a l'hora de demoler ¡jo troncharé clericales! ¡jo espantaré l'univers! (aplausos, bibas y mueras y crits y pebre vermell.) S'ha de comensar la feyna d'aquí dos mesos ó més farém eleccions y falta que a garrotades y a trets conseguim una victoria que a les urnes no trovém, hem d' acabar els bandidos y farsants y demés ralea separatista, acanallada y soet,

arrancarem carretas,
y are arrancaré la pell
á tothom, menos al poble
que no té ni pell ni res,
diré á n'En Junoy canalla,
á n'En Roca y Roca infiel,
á l'Esteve mujerzuela,
y granuja á n'En Borrell.
¿Kábiles os apellidan?
Kábiles vull que sigueu,
jo m' associo ab vosaltres
y ab vostres procediments.
¿La revolución se impone!
(se sent un misto de pet
d'algú que encén el cigarro),
¡rebeldes, á demoler!
bencina, petróleo, sangre
de clerical y burgués,
dinamita y melinita,
plomo, pólvora y... pleguém.»
El discurs ha fet efecte,
bibas, crits á tot arreu,
y tothom cap al carrer,
mentre's veu desapareix
un landeau triomfalment
que á la poca estona's para
al davant d' un rich hotel,
y es qu' es aprop de la una
y es hora de demoler!

PRP DE LA TRALLA

Les arribades de personatges

Quan el quefe de l'estat havia de visitar nostra ciutat, els monàrquics acudien á tots els medis pera lograr que sigués gran la gentada que concorregués á l'acte.

¿Per qué?

Senzillament: Perqué'ls partidaris del ré-
gim monàrquic-centralista sabien sobradament
que'l poble catalá, que'l poble de Barcelona,
estava únicament format per republicans
unitaris d'una banda, y federals, carlins
y nacionalistes, de l'altra; tots ells enemics
del ré-
gim imperant, ja sia per la forma de govern,
per la personalitat del seu quefe, ó per
l'abominació del centralisme que representava.

Y es per aixó que'ls pochs, els comptats
monàrquics-centralistes de Barcelona, feren
tota mena de propaganda pera que la gent
anés al Passeig de Gracia, un dematí á quarts
de deu...

El passat dissapte, uns elements republicans
(?) autonomistes (?) feyen també gran propa-
ganda ab cartells, ab fulles impreses, pera que
tothom anés á rebre á l'altre quefe, al dematí
del diumenge, cap á quarts de nou, al Passeig
de Gracia...

Y heusaquí que'l poble de Barcelona, el po-
ble de Catalunya que no es pas monàrquic ni
centralista, diuen (perque nosaltres tenim la
satisfacció de no haverho presenciát) que va
acudir á la crida dels monàrquics qu'havien
feta tant gran propaganda, n'certament pera
victorejar al qui havia d'arribar, sinó—potser
més que tot—pera veure, pera tafanejar, pera
convençer's de quanta gent hi hauria.

Y heusaquí que una part del poble de Bar-
celona, el diumenge passat també va anar al
Passeig de Gracia, n'certament pera victorejar al di-
putat qu'arribava, sinó—com en l'anterior
cas—pera cerciorarse de quanta gent hi hauria.

¿Qué'n várem dir nosaltres, qué'n varen
dir els republicans, qué'n va dir tothom con-
trari de la monarquia ó del centralisme, de
aquella primera arribada?—Donchs, que la
majoria era formada per curiosos, per tafa-
ners. Y com no'ns várem burlar de lo molt
que badaven els periódichs monàrquics de
Barcelona!

¿Qué'n haurém de dir avuy, nosaltres, qué
n'haurán de dir els verdaders republicans, de
la gentada (?) que's va estacionar el diumenge
á l'encreuament del carrer d'Aragó ab el
Passeig de Gracia?—Que la majoria era for-
mada per curiosos, per tafañers. Y com no'ns
hem de burlar tots plegats de lo molt que ba-
den els qui llegeixen els periódichs lerroux-
ians!

Lo mateix que deixárem d'anar ahont pas-
sés el quefe de l'estat, ens abstinguérem de
acudir ahont arribés el quefe dels esmorçars de
30 pessetes. May hem volgut que'ns prengues-
sin per altri; y tant rebaxats política y social-
ment ens considerariem fent número en una
arribada com en l'altra.

Imparcials sempre, sols ens fixém en lo que
diuen els diaris, tots els diaris, s'entén; y
després, ab lo que'ns han explicat més de 200
imichs nostres que, desgraciadament, han tingut
la tafanería imperdonable de formar nú-
mero, fem la nostra composició de lloch y
líhem:

¡Recordeuvos, lerrouxians, d'altra arribada
el vostre amo y senyor! La Campana y La Pu-
blicidad asseguraven que'ls qu'anaren á re-
re'l passaven de 30.000.

Y fixeuvos are en lo que diuen els peri-
ódichs de Barcelona:

Solidaris:

La Publicidad: unas 6.000.

La Veu de Catalunya: unes 5.000.

El Poble Catalá: " "

Anti-solidaris:

el liberal: más de 20.000.

el progreso: más de 50.000.

Y, imparcialment, suposém que La Publici-
dad y La Campana en aquells temps triplica-
ven el verdader número, no tenint més ene-
michs que cuatro locos; y compteu are si'ls
vostres liberal y progreso no l'haurán centupli-
cat tenint, com tenen, per enemichs, cuatro
cientos mil locos!!!

El governador y les bombes

Segueix la comedia que porta en son fons
tot el verí de la més seria tragedia. Aques-
ta comedia es la que está fent el governa-
dor senyor manzano, ajudat de tota la taifa
de policies inútils y ignorants que, per do-
narli alguna cosa, li ha donat el nostre pa-
ternal govern á la ciutat de Barcelona. Les
autoritats locals dimanades del centre se
presten també guapament á ferhi el seu pa-
per y, ajudats de la forçada y fingida bona
fe d'alguns periodistes, logren, sense esforços,
donar alguns visos de verosimilitut al es-
pectacle pels que no han rebut encare el de-
rre desengany de certa mena de gent.

En definitiva sembla (!) que aviat será
un fet el descobriment del autor de la bom-
ba de la Rambla, y aixís se trobará el fil
descobridor de tots els altres atentats dina-
míters ocorreguts á Barcelona. Després de
una serie interminable d'escenes efectistes
montades ab més espectacle que les de les
novelas d'En Ponson du Terrail, el senyor
manzano ha dit que ja havia trobat el fil y,
efectivament, molts ho han dit pera ferho
creure y altres s'ho han cregut pera con-
tentarse ab alguna cosa ó altra, ja que per
are res de positiu pot portar la pau als espe-
rits atribulats.

Mes nosaltres no'ns volém pendre en bro-
ma aquestes coses que revesteixen una tan
gran y excepcional importancia pera la vi-
da de tots els barcelonins. Aixó de dirigir y
disposar tot un cos de vigilancia urbana
que deixa en permanent perill les vides de
tots els ciutadans, y després de la catástro-
fe venir á fer la comedia de posarhi fulles,
es senzillament un desvergonyiment inali-
ficable del que la dignitat dels catalans se'n
sent forsa ofesa. No n'hi ha prou de pro-
duhir víctimes ignoscents de la desidia y
deixadesa d'un governador y una policia
vergonyosament ineptes, que després s'ha
de llessar al rostre dels que per elles ploren
la escupinada d'una sarcástica rialla.

Vaja, que no tenim vergonya si per-
tém que segueixi aquesta estúpida comedia.

Les cédules

Tothom té ja coneixement complert de lo
ocorregut á Alacant y altres punts per la
eterna qüestió dels consums. Els nostres
governos, mancats de tota mena de simpa-
ties ab la opinió y apoyantse, per lo tant,
en una falsa base, se veuen sempre obli-
gats á recorre á aquets medis d'enlluerna-
ment que prometent unes reformes apropia-
des als desitjos del poble, li portin una es-
peransa y un bri de confiança ab l'obra dels
seus esclavitzadors. Y es clar, lo que passa
després es sumament llògich y natural. Que
els efectes produhits són sempre al revés
dels propòsits de les causes.

Peró es que are, además d'aquesta lamen-
table exteriorisació del mal, hi ha l'agra-
vant de que'l poble comensa á sofrir tot lo
que la reforma de supressió de consums
pogués esserli momentàniament perjudi-
cial y no té ni un vellum positiu de lo que
puguin esser ventatjes.

Ens referim al cas de que s'han apujat
els preus de les cédules pera esser una com-
pensació á la supressió dels consums, y en
cambi aquets segueixen imperant de la ma-
teixa manera. Y lo més sensible es que se-
guirán regint per alguns temps més y que
qui sab si arribarán á la promesa supressió,
cosa que ja va semblant més difícil de dia
en dia.

La veritat neta y contundent del cas es
que les cédules aquest any se pagarán ab
un augment forsa considerable y'ls consums
seguirán posant sa feixuga càrrega á les
espatlles dels treballadors.

Devant d'aquest fet que es un fet més
dels que únicament poden fer la gent d'
allá dalt y al que ja hi estém acostumats,
nosaltres ens abstenim de fer comentaris
que's desprenen del cas per ells mateixos.
No hem de fer més que anotarho; posar una
nova nota al dietari dels insults y les ver-
gassades que rebém del centre, pera que va-
gin á engroixir el bagatge del estímul á la
nostra venjansa.

La Unió Nacionalista

Ab l'objecte d'aplegar en un sol estol á tots els
nacionalistes en lo que de nacionalistes tenen, y
no pas, per lo tant, de privarlos d'ajuntarse en
agrupacions especials dintre del nacionalisme,
caracterisades per fins que, desde'l punt de vista
nacionalista, be poden dirse de segon ordre, l'ho-
norable president de la «Unió Catalanista», el be-
nemerit En D. Martí y Juliá, fa ja alguns mesos
va intentar posar d'acort á algunes de les perso-
nes significades de quiscun dels camps en que'ls
seus respectius conreuadors diuen que s'hi sem-
bra y s'hi cull nacionalisme, respecte á si existeix
la possibilitat de formar un estol com el que ha-
vém dit, y á la manera de ferlo actuar en la vida
catalana ab forsa eficaçia. Per motius que no ve al
cas exposar en aquestes ratlles, el bon desitj del
honorable president de la «Unió Catalanista» no
ha assolit el fi lloable que perseguia, y el cas es
que, per unes coses ó unes altres, els nacionalis-
tes, encare que formant part tots ells d'una enti-
tat, diguemne espiritual, que'ls agermana, no'n
formen d'una organiscació que, aprofitant per diri-
girlos cap á un sol fi els esforços y els medis de
tots, els posi y els mantingui constantment al ser-
vey de la Causa Catalana, que no es sempre bèn
bé la causa de cada grupo nacionalista.

Sabém de cert que grupos y homes composants
dels grupos se mouen en totes les ocasions din-
tre del seu propi cercle impulsats pel seu zel pa-
triòtic y la seva bona fe; pero sospitem que, aixís
y tot,—y no volém que's vegi en lo que dihem cap
classe de censura per ningú,—més de quatre ve-
gades, la afecció natural de grupos y homes als
seus especials criteris, que son filis seus, els fa,
senso adonarsen, treballar més pera obtenir el
triomf d'aquestos criteris especials que pera asso-
llir la positiva victòria de la Causa Catalana.

Y com que ho sospitem aixó que acabém de dir,
creyém que s'ha de rependre la feyna iniciada pel
digne president de la «Unió Catalanista», y que
per dissort ha quedat després empantanegada, y
que s'ha de provar de fer una assemblea naciona-
lista ahont se parli ben clar y catalá, una vegada
més, de lo que vol el nacionalisme, y ahont se
constitueixi un organisme que'l representi á tot
ell, sens perjudici, si's vol, de les representacions
dels nacionalismes especials. Es veritat que una
propaganda seguida en conferencies, en mitings
y en diaris ha fet que la paraula «nacionalisme» ja
no fassi mal só á cap orella de catalá; pero també
ens sembla que es veritat que la doctrina que s'
exposa com á nacionalista no es pas sempre uni-
forme ni ben concreta.

Fins á les Corts mateixes el nacionalisme no ha
estat sempre explicat igualment, y aixó dintre de
un període relativament curt de temps; perque de
la franquesa y la valentia ab que l'inoblidable
doctor Robert exposava la essència de les Bases
de Manresa, á la senzillesa ab que un diputat dels
d'avuy deya que, segons com, realisaria els béns
que té á Catalunya y se'n aniria á morir en el si
de la patria, hi ha una diferencia notable. Y aixó
es degut, segurament, á que'l significat de la pa-
raula «nacionalisme» es molt ample, y á que cada
nacionalista, al definirlo, defineix el nacionalis-
me d'ell, pero no'l dels altres.

Un organisme que fos el representant del na-
cionalisme de tothom no seria, al nostre modo de
veure, cap cosa inútil y, al contrari, faria forsa
servey, fins en una de les activitats que al primer
cop d'ull podria pensarse que de la creació de
aquell organisme ne sortiria perjudicada, volém
dir la electoral-parlamentaria, á la que tanta im-
portancia atribueixen molts, potser molt encer-
tadament, pero de la qual nosaltres no n'esperém
res, pero alló que's diu absolutament res, si bé'ns
creyém en el dever d'ajudar en sos treballs als
nacionalistes que hi confien, perque, com que
no som infalibles, podém anar errats y, per altra
part, l'acció electoral-parlamentaria no es pas cap
mal considerada en sí mateixa.

Si de cas ho es un mal quan s'atribueix pels
que van á les Corts á tot el nacionalisme lo que
es sols atribuible á una tendència ó grupo d'ell;
y es justament aquest mal el que s'evitaria ab la
formació del gran bloc nacionalista y del orga-
nisme de que parlém, perque á la vegada que á
les Corts podrien seguir ananthi diputats de la
Lliga Regionalista y afegirhi diputats del Centre
Nacionalista Republicá y de tots els altres nú-
cles que tinguessin homes per anarhi y forses
per portárloshi, també podria anarhi un diputat
—y enteném que no més hauria d'esser un per to-
ta Catalunya,—representant de tots els naciona-
listes y que, un cop cada l'legislatura, llegís la
fórmula, el programa, ó com se'n volgués dir, del
nacionalisme, que suraria sempre per demunt dels
matissos especials que ostentarien els altres di-
putats nacionalistes, els quals si bé ho serien, en
certs punts, del nacionalisme total, ho serien es-
pecialment de cada matís y de cada districte.

GRANET DE SORRA

Al compaginar el present número (dimecres ma-
ti) queda ja quasi agotada la edició del número
de les Doncs Catalanes.

Agrahim la bona acullida que'l públich á dis-
pensat á les distingides escriptores y artistes á les
qui remerciém els treballs ab que han volgut ho-
norar nostra publicació.

Per primera vegada

Jo, que tinc la costum de llegar el progreso
á peu dret, en els kioscos de El Sol, el dilluns,
per la primera vegada, m'vaig gastar 5 cénti-
ms comprantlo. Y creyeu que, si cada dia
havia de dir coses tant boniques, fins m'hi sus-
criuria.

A n'en lerroux, li diu:

el caudillo radical, el jefe insustituible, el ami-
go querido, el batallador incansable, casi conges-
tionado por la emoción, unido en estrecho abrazo
por el entusiasmo, sus palabras trémulas de gra-
titud, la encarnación vivida de la idea santa que
llegaba, el verdadero campeón del pueblo, el tri-
buno popular, el diputado honrado, el republica-
no sincero, el defensor de la justicia, etc. etc.

¡La veritat es que per cinch céntims dona-
ven tot un diccionari!

Y encare, de propina, un'altra pila de coses
maques. Parlant del moment d'arribar el tren,
diu:

... rasgó el aire el estridente silbido de la loco-
motora.

¡lerroux, lerroux! claman miles de voces

Es á dir, que'l van coneixe pel xiulet, lo
mateix que'ls góssos coneixen á l'amo.

Y, además, hi ha uns versos que si siguessin
caramelots, un s'en podria llepar els dits:

Eran solo cuatro gatos

ó cinco ó á lo más seis.

—Hombre, lo que Ustedes quieran;

al votar será el REIR.

¿Eh, qu'es bó aixó?

Me parese, don lejandro

que muy negro os lo VEIS

cuando al pueblo soberano

tanto llegais á ENGREIR.

Vuy dir que á dir mentides sí qu'ens en heu
d'ensenyar, però á fer versos dolents, n'ó;
també'n sabém nosaltres, d'ensá qu'hem lle-
git el diccionari el progreso!

UN REPUBLICÀ SOLIDARI

El governador y el caciquisme

La indiferencia y la passivitat ab que'l
nostre Xanxo se mira les llyutes de molts
bons ciutadans de Catalunya en contra del
caciquisme, es cada dia més manifesta y
més extraordinaria.

Apart de lo que passa ab el districte de
Granollers, hi ha també la asquerositat in-
calificable d'Igualada, pera provar una ve-
gada més que'l senyor manzano es un re-
presentant legítim del poder central.

A Igualada se formulen á centes y ab to-
ta fermesa les protestes dels vehins d'aque-
lla demarcació contra la paternitat dels abu-
sos administratius dels cacichs, y aquí el
governador no fa més que donársen per en-
terat y rebre ab elles una nova satisfacció
als vils propòsits de sa tasca governamen-
tal. No desitja ni realisa altra cosa que te-
nir content á n'en godó, que aixís creu po-
guer conservar l'acta que avuy disfruta y
assegurar en aquelles terres el seu desgra-
ciat domini. Ab aquest objecte el nostre
governador sab proporcionar innombrables
perjudicis y amohinos als dignes regidors
d'aquella vila que volen acabar ab els es-
cándols dels desmoralisats y que, costi lo
que costi, ho logran á despit dels xanxos
ridícols y els cuneros sense vergonya.

Y mentrestant els de Granollers ja's van
convencent de que al palau del Passeig de
la Aduana no més s'hi poden trobar parau-
les y més paraules quan no algun franch
desengany dels que deixen les coses en evi-
dencia y sense excuses que al menys aten-
nuhin la aspror de lo indecent y lo fastigós.

Aixís ho pogueren creure dies enrera
quan al anarse á queixar dels lladrocins
dels cacichs, oiren dels propis llavis del go-
vernador la declaració de que aquell era un
dels pochos districtes de Catalunya que li
queden al govern, y que per aixó aquest no
se'l deixarà perdre fàcilment. Nosaltres de-
vant de tanta frescura callém. No podém
fer res més que callar perque les imatjes
més apropiades que se'ns acudeixen són
també les més rellescuses. Però ab el silenci
acompanyém una segona recordació de lo
que varem dir quan la vinguda del senyor
manzano, suposantlo una poma tan agre
com les altres, malgrat que'ns quedessim
sols en aquesta afirmació y fins un tant des-
creguts pels que encare tenen confiança ab
la gent que'ns envien d'allá dalt.

Es extraordinari y vergonyós, donchs, lo
que está passant ab aquest tranquil protec-
tor del caciquisme. El senyor manzano es
un col·laborador á l'obra de la ruina de Ca-
talunya comensada pels nostres governants,
peró un col·laborador pitjor que tots els al-
tres, perque es el que ab la seva acció en-
torpeix y inutilitza tot el dret mínim que pu-
guin exercir els ciutadans en defensa pro-
pia y en contra dels que volen saquejarlos.

Catalunya tota deu protestar enérgica-
ment de que se la insulta distingintla ab un
governador d'aquest calibre.

tisfechos los otros, se admitieron enmiendas y así salió ello.»

Per lo que's veu, al *diario de Barcelona* li sab greu que s'hi fessin esmenes. Se coneix que ell anyora la lley de jurisdiccions tal com la va presentar el govern. Qualsevol dia es capàs de combatrela per massa suau.

Molt més podriem dir, pero ja n'hi ha prou pera fer veure com escriu la historia el *diario de Barcelona*.

R. I. U.

ALS VALENTS

A vosaltres, sempiterns esvalotadors, inconscients seguidors d'un vividor foraster mal-parlat, valents de *camama* com el vostre amo, vos faig sapiguer que, si Déu ho vol, el diumenge's celebrarà un meeting catòlich al Frontó Comtal.

Per lo tant, el qui suscriu (remerciant a LA TRALLA que li publiqui aquestes ratlles) vos prega que no hi falteu, perque, entre'ls carlins, són molts els que no tenim escalfapaxes contents ni *panxes* que escalfar-nos, y desitgem fernes passar el fret dels peus y de les mans.

Ab lo que, al mateix temps, ja que no trobém a casa pilota a l'olla, ens farem passar les ganes de jugar a pilota.

GUMERSINDO BOSCH

Carlí.—De la Solidaritat Catalana

FUETADES

—Tinch el gust de presentarlos...

Als senyors

Joseph Casadesús y Manuel Branera

autors, respectivament, de dos treballs literaris publicats en nostre Calendari, ab els títols «*Per la vida*» (pág. 30) y «*Epigrames*» (pág. 178) quins veritables autors són En Joseph Solsona y Coll, de Barcelona y En Mateu Trenchs, apotecari que fou de Torelló.

Els esmentats Casadesús y Branera han tingut la gran feyna de plagiar, el primer, l'article «*Qui vol la sort?*» publicat en maig de 1905; y de copiar, el segon, els epigrames d'un llibret titolat «*La Boyra*» fa una trentena d'anys.

Sembla qu'«*l* Branera es reincident, puig l'any passat també va sorprendre la bona fe de «*Cu-Cut!*» ab la mateixa firma.

Si nosaltres tinguéssim el poder d'un jutge, publicariem un edicte, interessant la busca y captura dels dos *aprovechados*; pró'ns hem d'aconsolet donant l'avis desd' aquestes columnes.

Perqué, després de tot; ¿qué'n va treure aquell jutge d'Albacete d'ordenar la captura d'«*l* Branera y Alejandro Lerroux, redactor del «*l* progreso?»

No n'hi havia prou de que s'agotessin els *Calendari*s de LA TRALLA.

Portats d'un *enveja*ble desitj, alguns avespat's de correus, han agotat els exemplars destinats a suscriptors y fins d'algun corresponçal.

¿Qué li sembla d'aixó al Excm. y Rvdm. Iltrm. Honorabilíssim Senyor Don Director General de Comunicacions... interrompudes?

Els progressos de la Farmacia popular. Pera justificar la inversió dels fondos de l'Argentina, en lerroux va instal·lar al carrer de Ponent una *farmacia*, una *sastreteria*, un *sindicat* y no sé quantes coses més.

Donchs bé, als dos mesos d'estar oberts al públich, de tres dependents que hi havia varen suprimirne dos y are s'han quedat ab en Rocabrúna sol, un pobre apotecari que fabrica ungüents de contraccas y fa discursos petroleros; l'últim que ha sigut despedit es el mosso, un infelís valencià que cobrava quinze pessetes setmanals. Decididament el negoci d'en lerroux *está en pleno éxito* y aixó que lo que més els convenia era sostenir la *farmacia* per alló del gasto d'árnica, cotó, venes, etc. etc.

Al vol:

—He anat al séu costat una bona estona!

—Jo fins li he tocat la americanal

—A mi, hasta m'ha donat la mall

¡Oh's coneix qu'es demòcrata de debó!

—Pero, Vd. es republicano?

—No señor; pero voy a recibir a don alejandro

no más para que rabien los catalaneros...

(Històric).

El Centre General d'expedidors de tocino, de Barcelona, ens ha remés 10 vals de un pa qu'hem repartit entre persones necessitades.

Mercés per la caritat; mercés per haver fet els vals en Catalá.

Pera dir mal d'En Bo y Singla diu el diari lerrouxiá:

... prosiguió el sujeto su camino, con la vista fija en el suelo, por donde andan los gusanos.

Lo de l' amnistia

El senyor.—Te he dicho que me trajeras «el liberal».

La criada.—Senyoret, al kiosco m'han ditxo que tan embustero es l'uno com l'otro.

Escolta: ¿y'l teu director, que no hi anda por el suelo?

Pera agafar peix, l'anti-solidari fa una apologia dels *burgueses de la Gran Via* y enlayra als *hermanos del pueblo*, als criats.

Els progressistes deuen ignorar que'ls criats de cases de senyor en sa immensa majoria son forasters...

Perque'ls catalans, en general, no servim pera estar subjugats als amos.

Més d'el progreso del dilluns:

... más de cincuenta mil personas agrupadas al rededor de SESENTA Y DOS BANDERAS.

Y més avall:

Un detalle: en la manifestación de ayer figuraban CINCUENTA Y SEIS BANDERAS.

... avanzando a dos ó tres minutos por paso...

Que es com si diguessim:

«Un tren que camina a dues ó tres hores per kilòmetre.

El barón de Bonet, sonriente, vió desde su balcon desfilir la comitiva.

¡Vajal! Ja hi ha un burgés que sonrie!

No n'hi ha pera menys: aixó de sentir donar vias al hombre, a la patria, al ejército, a las ideas, etc., es un consol pera l'ilustre rector.

Música de la machicha:

Si quieres que te diga
qué son progresos,
papeles lerrouxistas
muy embusteros,
cincuenta mil personas
dicen que fueron
los que vitoreaban
al del sombrero.
Y la verdad sincera
fué que hubo allí...
seiscientos lerrouxistas,
giner y ardido.

Lo millor d'el progreso es que pera demostrar la gentada que hi havia, apela al testimoni—d'altres temps—de *La Publicidad*, dihent alló dels 30.000.

¡Com aquell que aleshores, a *La Publicidad*, no sigués ell, el mano, el que hi posava las boles!

Referintse a nostre volgut confrare *El Poble Catalá*, diu l'orgue del precinto:

... en aquella casa cuyo patrón San Ignacio de Loyola...

Are no més cal recordar que, quan va sortir *El*

Poble Catalá diari, en lerroux s'hi va anar a suscriure.

La Duana espanyola de La Junquera porta de poch temps ensá una inscripció en el frontis que diu: *Aduana del Perthus*, nom de la població francesa fronterissa. Nosaltres no sabem si aixó serà ana *nueva desmembración del territorio* adjudicada a Fransa, creyém que nó, perque encare hi presten servey un administrador que's diu Pérez y una vista que's diu González.

Del discurs d'en lerroux:

«Yo no tengo casa. Es un rincón que me cede generosamente un amigo.»

Te done el pesam, vila. Ja pots despedirte de cobrar els comptes de la dispesa; en lerroux diu que li cedeixen generosament.

Per més que tampoch cobraríes, perque d'aquest no cobra ningú.

Encare que com que t'ha fet regidor, no hi surts perden res.

Del mateix discurs:

«Jo no he venido con vosotros hacia esta casa, subido en un coche como un político victorioso de esos que se estilan sino que de humilde condición cual la vuestra he traído mi persona al ras del barro.»

Y poques ratlles després afegia *el progreso*:

Montó en un coche dirigiéndose a su casa.

Se coneix que'n lerroux aviat se va cansar d'anar a peu.

Revue Catalane. Hem rebut el número 1 d'aquesta important revista d'estudis catalans que's publica a Perpinyá.

Conté articles de les primeres firmes que a l'altra vessant del Pirineu se preocupen de la renaixença Catalana al Rosselló.

Benvinguda sia pera bé de tota la terra Catalana la *Revista Perpinyanesa*.

el liberal en allà dalt ha obtingut una gran distinció: el seu director ha rebut una carta del ministre de les sis erres, y com es natural l'embustero en Barcelona més content qu'un gos ab un os, s'ha apressurat a publicarla.

Are podrà dir: A Catalunya totes les persones honrades fugen del meu costat, pero en cambi me cortejo ab la aristocràcia de les erres.

Y quedarà tot cofoy.

El menja capellans a n'els mitins, en magriñá ha guanyat en els Jochs Florals de la Barceloneta el premi del Rector de Sant Miquel

del Port, ab la biografia del Marqués de la Mina. Que deurán dirhi els seus correligionaris anti-talans?

Esperém l'excomunió de l'Emperador.

¡¡Pobre magriñá tan joven y ya tan desgraciado!!

Mentres en lerroux prenía l'pel als seus súbdits desde la *caza*, ab aquell discurs de *las kábilas*, un dels encantats se va trobar a faltar el rellotje, la cadena y un medallón ab els retrats d'en lerroux y En Salmeron (el burro va al devant).

El lerrouxiá robat, no conforme ab alló de que *la propiedad es un robo*, va donar part del fet a tres sols y a memento.

El Chor infantil «*Mossén Cinto*» visitarà demà passat, diumenge, el *pessebre* de les Escoles de districte siré, cantant, además de composicions de la terra, diferents cants de Nadal que está ensajant, entre'ls que hi figuren: *Aném a Bethlém*, *El desembre congelat*, *Els pastors*, *Dormiu, bon Jesús*, etc.

El Sr. Eduart Rusalleda, president de la Germandat de Sant Joan Baptista, de Pineda, ens remet una protesta contra una fuetada publicada en nostre núm. 148, ahont se deya que En Rusalleda havia avensat la constitució de la Junta general de poguer encarregar-se novament de la presidència de la germandat.

El comunicant fa constar que'l reglament marca que la junta general s'ha de celebrar el segon diumenge de desembre, no haventla, per lo tant, avensat.

Seguim venent els rétols anunciadors del *Calendari* al preu de

UN RAL

a benefici de la *Comissió benèfica de la Unió Catalana* «*La Reixa*».

El premi ofert per LA TRALLA als Jochs Florals de la Barceloneta va ser adjudicat a nostre estimat company En Lluís Manau y Avellanet, quin no signé rebut ab xardorosos aplaudiments per la noblesa concorrencia que assistí a la hermosa Festa de la barriada marítima.

El Centre Republicà Autonomista Gracienc ha organitzat un *Lunch per l'Amnistia*.

Les paperetes se expenen a 250 pessetes. S'obren en aquesta Administració.

Sembla que passen ja de 300 els inscrits.

VIC. y MI

Imp. LA REINAIXENSA, Xuclá, 13, baixos